

TEZE ČKA

KE SMĚRNICI O ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI
BUDOV (EPBD IV)

TEZE ČKA

KE SMĚRNICI O ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOV (EPBD IV)

Evropská unie přijala čtvrtou verzi směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD IV – Energy Performance of Building Directive). Smyslem této směrnice je pokračovat ve snižování energetické náročnosti budov v EU a zároveň řešit úspornost komplexně a v širším společenském kontextu. Architekti jako garanti komplexních řešení, která prospívají prostředí, v němž žijeme, se požadavky EPBD řídí již nyní a budou pro ně důležité i v budoucnu. Česká republika má nyní dva roky na implementaci směrnice EPBD do české legislativy, a proto se Česká komora architektů tomuto tématu věnuje a má zájem účastnit se procesu implementace. Připravili jsme soupis několika témat, která se zdárným přijetím EPBD souvisejí.

Směrnice EPBD má přispět k naplňování cílů **New European Bauhaus**, což je evropská obdoba české **Politiky architektury a stavební kultury**, které se ČKA dlouhodobě věnuje. Při implementaci by měl být brán zřetel na komplexní vnímání prostředí, tedy vzájemného působení staveb, jejich vtahu ke stávajícím architektonickým a urbanistickým hodnotám a též jejich vlivu na krajinu, a to zejména v dnešní době klimatických změn; opomíjet by se rozhodně neměly ani sociální aspekty. Brát na zřetel je přitom potřeba i ostatní národní politiky věnující se tomuto tématu.

Úspornost se doposud věnovala pouze návrhu provozu. Nově se však musí ověřovat **skutečná provozní data** a zahrnovat **celoživotní cyklus stavby** vyjádřený v emisích CO₂. Pozornost se **přitom více zaměří zejména na rekonstrukce** a snaha o úspěšné splnění kritérií směrnice bude mít nesporný vliv i na **výběr stavebních materiálů**. Velmi důležitá bude správná volba **sledovaných dat**, a to zejména u veřejných staveb. **Veřejné budovy**, a v první řadě státní, by určitě měly jít příkladem.

Členské státy mají vypracovat **vnitrostátní plán renovace**, jehož tvorby by se ČKA také ráda účastnila. Je totiž nutné, aby podpora státu směřovala k **renovacím komplexním**. Ty se v současnosti realizují pouze zřídka jak ve veřejných stavbách, tak v soukromém sektoru s roztržitou vlastnickou strukturou. Stát a samosprávy by měly nabídnout drobným vlastníkům nejen ryze **technickou pomoc** (např. doporučení ohledně technologií a stavebních řešení včetně volby izolace a výplní), ale i **odbornou radu** týkající se celkového rozvržení renovace a vedení akce. Studie komplexní renovace budovy, tedy nejen energetické, ale i dispoziční včetně bezbariérového přístupu a např. koláren/kočárkáren, může zabránit gentrifikaci, energetické chudobě a může pomoci i inkluzi, podstatně obzvláště v dnešní době stárnutí populace.

Zejména s ohledem na podporu komplexního přístupu by měli být součástí kontaktních a poradenských míst **městští/obecní a krajští architekti**, jejichž prostřednictvím se zároveň realizuje **podpora regionů** a často i boj s výše zmíněnou energetickou chudobou. Vhodné by bylo převzít z jiných států EU zkušenost i se **státním architektem**.

Důležitá je **srovnatelnost energetických certifikátů v celé EU**. Projekty, klimatická pásma, finance, materiály ani výrobky nejsou národní, a je proto důležitá přeshraniční výměna zkušeností a využití **evropského nástroje podpory**. Opatření musí přinášet reálný užitek a investice mají odpovídat jejich **skutečnému přínosu**.

Důležitou součástí musí být také **daňová opatření a finanční nástroje**. Je nezbytně nutné jednat také s bankami o jejich možnostech a nástrojích včetně možnosti úvěrů zaměřených na energetickou účinnost budov a hypoték na renovace budov. Důležitá bude také definice **nákladově optimální úrovně**, tak aby se finance investovaly co nejefektivněji, s čímž souvisí i možné výjimky pro méně využívané budovy, např. šatny venkovních sportovišť.

Specifickým tématem jsou **památkově chráněné budovy**, ale i budovy, které sice nemají památkovou ochranu, ale mají zvláštní architektonickou, historickou nebo společenskou hodnotu. Při jejich identifikaci mohou opět pomoci zejména lokální odborníci – městští/obecní a krajští architekti.

Co se technologií týče, tak by podpora neměla zahrnovat jen preferenci těch nejnovějších, ale měl by se ctít uvážlivý přístup, který může zapojit i **low-tech a tradiční technologie**, které by byly stejně přínosné, avšak investičně a provozně levnější. U použitých technologií je přitom nutné zohlednit jejich trvanlivost, tak aby je nebylo nutné často vyměňovat.

Důležité je také zmínit, že energetická náročnost je komplexní téma, které zahrnuje i **urbanismus** (např. tepelné ostrovy ve městech vedou k větší spotřebě energie) a **sociální aspekty** (jak již bylo zmíněno, např. bezbariérovost, energetická chudoba, gentrifikace ad.).

Díky svým zkušenostem s prezentací rozličných témat veřejnosti má ČKA zájem **zapojit se do osvětových, poradenských a vzdělávacích aktivit**, může k tomu využít i již zmiňovanou národní síť městských/obecních architektů. Díky členství ČKA v Evropské radě architektů (ACE) se navíc nabízí **přenos zkušeností a dobré praxe** napříč mnohými evropskými státy.

Ing. arch. Petr Lešek, Ph.D.

2. místopředseda představenstva ČKA

